

Rjvrb
0cc

EU

om regeringskonferensen 1996

- institutionernas rapporter
- synpunkter i övriga medlemsländer

SOU 1995:80

En rapport från EU 96-kommittén

Statens offentliga utredningar
1995:80
Utrikesdepartementet

EU om regeringskonferensen 1996

- institutionernas rapporter
- synpunkter i övriga medlemsländer

En rapport från EU 96-kommittén
Stockholm 1995

SOU och Ds kan köpas från Fritzes kundtjänst. För remissutsändningar av SOU och Ds svarar Fritzes, Offentliga Publikationer, på uppdrag av Regeringskansliets förvaltningskontor.

Beställningsadress: Fritzes kundtjänst
106 47 Stockholm
Fax: 08-20 50 21
Telefon: 08-690 90 90

Denna skrift, SOU 1995:80, är kostnadsfri. Den kan även erhållas från
Sekretariatet för Europainformation
Box 161 21, 103 23 Stockholm
tel: 08-700 14 98, 020-250 000
fax: 08-20 69 27

Det publicerade materialet får återges helt eller delvis, gärna med uppgifter om källan.

Förord

Enligt Maastrichtfördraget skall en konferens av företrädare för regeringarna i EU:s medlemsstater sammankallas 1996 för att undersöka vilka bestämmelser i Maastrichtfördraget som skall ändras för att de mål som anges i fördraget skall uppfyllas. Det är alltså fråga om en översyn av fördraget som skall ske med utgångspunkt i en utvärdering av hur samarbetet i EU har fungerat sedan fördraget trädde i kraft den 1 november 1993 och med sikt på en utvidgning med de stater i Central- och Östeuropa som önskar bli medlemmar i unionen.

Förberedelsearbetet i EU:s institutioner och i medlemsländerna har nu kommit i gång. EU:s institutioner har avlämnat sina rapporter om hur Maastrichtfördraget fungerat till den s.k. reflexionsgruppen. Denna grupp består av företrädare för medlemsstaternas utrikesministrar, för Europeiska kommissionen och för Europaparlamentet och skall bl.a. ange förbättringar i fördragen på grundval av de utvärderingar som lämnas av institutionerna. Gruppen inledde sitt arbete i början av juni 1995 och skall lämna sitt slutdokument vid Europeiska rådets möte i Madrid den 15-16 december 1995. Några medlemsländer har också avgett rapporter och i andra medlemsländer har diskussionerna om regeringskonferensen påbörjats.

Den av regeringen tillsatta parlamentariska EU 96-kommittén skall dels låta göra utredningar om viktigare sakfrågor som kan komma att behandlas vid regeringskonferensen, dels stimulera den offentliga debatten kring regeringskonferensens huvudfrågor och ge företrädare för olika åsiktsyttringar tillfälle att argumentera för sina uppfattningar.

Kommittén har påbörjat utgivningen av en skriftserie med information och analyser av olika frågor inför 96 års regeringskonferens. Den första skriften "EU:s regeringskonferens - en lägesrapport" utgavs inför kommitténs första hearing i maj med organisationsföreträdare, debattörer och forskare om de konstitutionella spelreglerna inom EU. Den andra skriften "Röster om EU:s regeringskonferens - hearing med organisationsföreträdare, debattörer och forskare" (SOU 1995:77) är en sammanställning av de problemställningar och synpunkter som framkom under hearingen.

Föreliggande rapport, som har utarbetats av kommitténs sekretariat (pressekreterare Anders Bolling), är den tredje i kommitténs skriftserie. Den består av en sammanställning av det huvudsakliga innehållet i de rapporter som Europeiska unionens ministerråd, Europeiska kommissionen och Europaparlamentet har avgett till den s.k. reflexionsgruppen. Vidare sammanfattas en del av de synpunkter om regeringskonferensen som fram till i juni 1995 förekommit i EU:s övriga medlemsländer.

Stockholm i juli 1995

Björn von Sydow
Ordförande i EU 96-kommittén

INNEHÅLL

sida

INLEDNING

4

Del 1

RAPPORTER FRÅN EUROPEISKA UNIONENS MINISTERRÅD, EUROPEISKA KOMMISSIONEN OCH EUROPAPARLAMENTET

1.1 Allmänt om rapporterna	5
1.2 Unionsmedborgarskapet	6
1.3 Ministerrådets och Europeiska rådets roller	7
1.4 Kommissionens roll	7
1.5 Europaparlamentets roll	8
1.6 Regionkommittén och Ekonomiska och sociala kommittén	8
1.7 De nationella parlamentens roll	9
1.8 Beslutsprocedurerna	9
1.9 Den rättsliga kontrollen	10
1.10 Budgetkontrollen	11
1.11 Enhetligheten i fördraget och i det institutionella systemet	12
1.12 Subsidiaritet	12
1.13 Insyn och tillgång till information	13
1.14 Ekonomiska och monetära unionen, EMU	14
1.15 Sakområden	14
1.16 Tredje pelaren	15
1.17 Andra pelaren	16
1.18 Utvidgning av EU	18
1.19 Uppföljande åtgärder	18

Del 2

SYNPUNKTER I EU:s ÖVRIGA MEDLEMSLÄNDER

2.1 Belgien	19
2.2 Danmark	20
2.3 Finland	21
2.4 Frankrike	21
2.5 Grekland	23
2.6 Irland	23
2.7 Italien	24
2.8 Luxemburg	24
2.9 Nederländerna	25
2.10 Portugal	25
2.11 Spanien	26
2.12 Tyskland	27
2.13 Storbritannien	28
2.14 Österrike	29

Bilaga

DELTAGARE I REFLEXIONSGRUPPEN

INLEDNING

Ännu i juli 1995 finns inget definitivt startdatum satt för EU:s regeringskonferens, då de grundläggande reglerna i fördraget skall ses över. Den artikel i Maastrichtfördraget som slår fast att regeringskonferensen skall hållas anger bara året, 1996. Det allmänna antagandet är att den kommer att påbörjas efter det italienska ordförandeskapets toppmöte i juni 1996, men allt fler börjar tala om att det rent av skulle kunna dröja till i december 1996, dvs efter Irlands ordförandeskap.

Ganska mycket tid finns alltså kvar för medlemsländerna och EU-institutionerna att mejsla ut sina respektive ståndpunkter inför konferensen. Inte desto mindre har den allmänna debatten kring konferensens stora framtidsfrågor pågått sedan åtminstone hösten 1994 - med olika intensitet i olika länder. Embryon till mer officiella ställningstaganden kan också noteras i flera länder.

Förberedelseprocessen inleddes den 2-3 juni 1995 i Messina och Taormina i Italien, då den s.k. reflexionsgruppen inledde sitt arbete. Den består av företrädare för medlemsländernas utrikesministrar, för Europeiska kommissionen och för Europaparlamentet och har till uppgift att utarbeta en dagordning för förhandlingarna. Gruppen skall avlägga rapport vid Europeiska rådets möte i Madrid i december 1995. (Deltagarna listas i en bilaga i slutet av rapporten.)

Mötet i Messina omgärdades av tung historisk symbolik. Det var just i Messina - på dagen 40 år tidigare - som den regeringskonferens inleddes som ledde fram till Romfördraget 1957, EG:s grundläggande regelverk.

Två delar

Den här rapporten består av två delar:

- I del 1 sammanfattas de rapporter om Maastrichtfördragets funktion och regeringskonferensen som sammanställts av ministerrådet, kommissionen, och parlamentet. Även andra EU-institutioner och organ har skrivit liknande rapporter. Synpunkterna från dessa tre institutioner - beslutsprocessens huvudaktörer - har emellertid uppmärksamats särskilt.

- I del 2 sammanfattas kort några av de synpunkter kring regeringskonferensens frågor som fram till juni 1995 figurerat i övriga medlemsländer. Uppgifterna grundar sig på rapporter från Utrikesdepartementet, offentligt tryck och uppgifter i massmedia.

Del 1

RAPPORTER FRÅN KOMMISSIONEN, MINISTERRÅDET OCH EUROPAPARLAMENTET

1.1 ALLMÄNT OM RAPPORTERNA

De tre institutionsrapporter om regeringskonferensen som refereras här är av två slag: ministerrådet och kommissionen ger här sin syn på *hur Maastrichtfördraget hittills har fungerat*, medan Europaparlamentets rapport mer allmänt ger *förslag till hur EU:s framtidsfrågor kan lösas* under regeringskonferensen.

Kommissionen har sagt sig ha för avsikt att återkomma med mer detaljerade förslag till fördragsändringar senare i processen inför konferensen.

Parlamentets rapport är den mest långtgående, medan ministerrådet är minst benäget att kritisera hur EU i dag fungerar. Delvis kan det förklaras med att det alltså rör sig om olika slags sammanställningar. Delvis beror det dock på att parlamentet, som inte fullt ut har getts ansvar för beslutsfattandet i unionen, traditionellt är den mest förändringsvilliga av institutionerna.

Likartade slutsatser

Karaktärsskillnaden mellan rapporterna till trots är parlamentets och kommissionens slutsatser slående lika. Ingenta vill se en radikal omvälvning av EU mot en fullfjädrad federal union. Även om de tycker att detta vore det mest önskvärda, inser de att detta i dag är politiskt omöjligt.

Bägge institutionerna vill effektivisera beslutsfattandet, bl.a. genom att utöka användningen av omröstning med kvalificerad majoritet till att omfatta alla utom en handfull av de för medlemsländerna mest känsliga områdena (som utvidgning av EU och finansiering) och genom att minska antalet beslutsprocedurer, i dag över 20 stycken. Parlamentets rapport understryker förstas också behovet av att utvidga den egna institutionens lagstiftningskompetens.

Europaparlamentet och kommissionen är också eniga om att EU:s två mellanstatliga pelare på sikt bör "sugas upp" i det traditionella EU-systemet.

Genomgången av de tre institutionernas rapporter görs ämnesvis.

1.2 UNIONSMEDBORGARSKAPET

Med Maastrichtfördraget infördes ett särskilt unionsmedborgarskap, som ger vissa rättigheter. I korthet handlar det om att

- alla medborgare i ett EU-land har rätt att rösta i och ställa upp i kommunala val och val till Europaparlamentet i det EU-land där de är bosatta - oavsett om det är hemlandet, och att

- alla medborgare i ett EU-land har rätt att få hjälp på vilken som helst av EU-ländernas beskickningar i länder utanför EU.

Dessutom beslutade man att införa en ombudsmannainstitution i parlamentet, dit alla unionsmedborgare kan vända sig med klagomål. Först nu i juli 1995 har ombudsmannen utsetts.

Ministerrådet konstaterar här att en rättslig ram finns, även om rösträtten ännu inte kunnat utnyttjas fullt ut. Det tycks vara svårt att tillförsäkra medborgarna den "EU-vida" rösträtten i kommunal- och Europaparlamentsval. Riktlinjerna när det gäller rätten till hjälp på beskickningar i tredje land behöver förbättras.

Ministerrådet konstaterar vidare att det ännu inte är möjligt att låta rätten att röra sig fritt över gränserna och bosätta sig var man vill i EU gälla personer från länder utanför unionen (jfr kap. 16, "Tredje pelaren").

Samma besvikna konstaterande gör **kommissionen**; det tycks fortfarande vara omöjligt att nå målet om ett gränslöst område för personer, eftersom ingen överenskommelse om tillräckliga säkerhetsåtgärder nåtts. Maastrichtfördraget har hittills inte lett till några som helst förbättringar i detta avseende.

Kommissionen vill framhålla att den har bett ministerrådet om tillstånd att förhandla om en anslutning av EG till Europarådets konvention om mänskliga rättigheter. Ministerrådet har frågat EG-domstolen till råds i frågan, men ännu inte fått svar.

När det gäller medborgarnas rätt till hjälp från beskickningar i tredje land, konstaterar kommissionen i sin rapport att det är extremt svårt för EU:s institutioner att bedöma i vilken grad rätten faktiskt ges till medborgarna.

Unionsmedborgarskapet bär, trots alla svagheter, en oerhörd potential, menar kommissionen: det kan bidra till att fördjupa EU-medborgarnas känsla av att tillhöra unionen. Känslan blir mer påtaglig när medborgarna får ett antal konkreta rättigheter knutna till medborgarskapet.

Europaparlamentet menar att EU-medborgarnas rättigheter borde stå inskrivna precis i början av fördraget. Unionsmedborgarskapet skulle också ges större substans bl.a. genom

- att unionen ansluts till Europakonventionen om mänskliga rättigheter,
- en ny rätt till information i EU-frågor,
- att principen om lika rättigheter oavsett ras, kön, ålder, handikapp eller religion införs i fördraget (liksom en artikel som uttryckligen förbjuder dödsstraff),
- att de ekonomiska rättigheter som nu finns spridda över fördraget samlas under en artikel och förstärks.

Parlamentet vill att EU-institutionerna vakar över att kvinnorepresentationen och deltagandet av kvinnor successivt ökar på alla nivåer i institutionerna. Vidare pläderas i parlamentsrapporten för att man underlättar för medborgarna att delta i det politiska livet i det EU-land där de är bosatta.

1.3 MINISTERRÅDETS OCH EUROPEISKA RÅDETS ROLLER

Ministerrådet slår fast att omröstning med kvalificerad majoritet hjälper till att skynda på beslutsprocessen. Rådet tycker att dess egen hantering av den komplicerade medbeslutandeprocessen hittills varit tillfredsställande. För att proceduren ska fungera bra måste ministerrådet och Europaparlamentet alltid kunna agera samordnat. Skall effektiviteten kunna öka måste antalet ministerrådsmöten begränsas och samordningen mellan mötena öka.

Kommissionen å sin sida nöjer sig med att konstatera ett antal saker, t.ex. att ministerrådet har fått den helt avgörande rollen inom pelarna två och tre. Europeiska rådets viktiga roll som riktlinjeskapare har bekräftats, särskilt vad gäller EMU, skriver kommissionen vidare.

Europaparlamentet menar att ordförandeskapsperioden på sex månader bör bibehållas, men bli mer flexibel. Majoritetsbeslut bör användas mer. Inom känsliga områden, som att ta in nya medlemsländer, artikel 235 (om att utvidga samarbetet till områden som inte förutses i fördraget), och att ändra fördraget är det dock fortfarande nödvändigt att ha kvar kravet på enhällighet.

Röstningssystemet kan behöva justeras, men i så fall inte genom att införa "dubbel majoritet" av både stater och befolkning; det är i parlamentet som befolkningen är representerad. Gränsen för kvalificerad majoritet, i dag 71 procent, bör i alla händelser sänkas.

1.4 KOMMISSIONENS ROLL

Ministerrådet har inte så mycket att säga om kommissionens roll i EU sedan Maastrichtfördraget trädde i kraft. Rådet påpekar dock att de sju månader det tog att utse ny kommission enligt den nya proceduren på många håll upplevdes som en väl lång tid. Reflexionsgruppen kommer att skissera förslag om det framtida antalet kommissionsledamöter.

Kommissionen själv är i stora drag nöjd med sin roll. Tillsammans med

exklusiva initiativrätten och rollen som väktare av fördraget har bekräftats, framhåller institutionen. I kommissionsrapporten sägs också att den nya proceduren för tillsättning av ledamöter är övertygande, bl.a. eftersom den ger kommissionen en fastare legitimitetsgrund - även om proceduren tog väl lång tid.

Europaparlamentet ser det som viktigt att man inte ruckar på kommissionens oavhängighet och ensamrätt att lägga fram förslag.

Parlamentet vill ha en kommissionsledamot per medlemsland och anser att kommissionsordförande bör väljas av parlamentet från en lista som Europeiska rådet lagt fram. Dessutom tycker Europaparlamentet att det bör ges rätt att avsätta enskilda kommissionsledamöter - inte som i dag bara kommissionen som helhet.

1.5 EUROPAPARLAMENTETS ROLL

Ministerrådet påpekar försiktigt att Europaparlamentet ibland tenderat att göra en väl bred tolkning av sina befogenheter enligt fördraget. I rådets rapport talas också om att svårigheter i samband med den nya medbeslutandeprocessen, där parlamentet har en stor roll, har lett till förseningar i beslutsprocessen. Förseningarna beror bl.a. på komplexiteten i proceduren och på kopplingar till andra beslutsprocedurer, menar ministerrådet. Hela beslutsapparaten har blivit mer komplex.

Maastrichtfördragets nya beslutsprocedurer har satts i verket utan större problem, menar **kommissionen**, som konstaterar att parlamentets uppgifter har ökat betydligt. Kommissionen hävdar vidare att en dispyt har uppstått mellan ministerrådet och Europaparlamentet kring hur parlamentets nya rätt till information och konsultation inom pelare två ska utövas. Detsamma gäller parlamentets roll inom tredje pelaren. Kommissionen konstaterar dessutom att parlamentet två gånger utnyttjat sin nya rätt att begära att kommissionen lägger fram förslag.

Europaparlamentet självt menar att församlingen inte bör ha fler än 700 ledamöter, oavsett hur många nya medlemsländer som tillkommer. När det gäller all lagstiftning och alla budgetära beslut bör parlamentet ges samma status som ministerrådet. Dessutom bör parlamentets godkännande krävas för alla nomineringar till domstolen, första instansrätten, revisionsrätten och Europeiska centralbankssystemets styrelse.

1.6 REGIONKOMMITTÉN OCH EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMITTEÉN

Kommissionen tycker att den nya regionkommittén har blivit ett viktigt element för att upprätta närmare relationer mellan unionen och lokala och regionala myndigheter. Hittills har också kommittén kunnat lämna sina synpunkter utan att bromsa beslutsprocessen. Men, menar kommissionen, de åsikter kommittén gett

bromsa beslutsprocessen. Men, menar kommissionen, de åsikter kommittén gett uttryck för på eget initiativ antyder att den kanske riskerar att göra en för vid tolkning av sina befogenheter.

Europaparlamentet anser att regionkommitténs roll i arbetet med att utforma den politik den berörs av skall stärkas. Parlamentet borde också kunna konsultera såväl regionkommittén som ekonomiska och sociala kommittén enligt samma förutsättningar som kommissionen och ministerrådet gör det.

1.7 DE NATIONELLA PARLAMENTENS ROLL

Ministerrådet konstaterar här bara kort att den parlamentskonferens, som enligt en förklaring i Maastrichtfördraget vid behov skall sammankallas mellan Europaparlamentet och de nationella parlamenten, ännu inte sammankallats.

Även **kommissionen** konstaterar att möjligheten att sammankalla en parlamentskonferens inte har utnyttjats sedan den hittills enda sessionen i Rom 1990. Detta beklagas av kommissionen, som menar att svårigheten att få igenom Maastrichtfördraget i flera medlemsländer visar hur viktigt det är att de nationella parlamenten deltar i den europeiska integrationsprocessen.

Kommissionen noterar att de nationella parlamenten vill få ett större inflytande. Dess kommentar till det är att det riktiga sättet att utöva detta inflytande på är genom att påverka utformningen av sina respektive regeringars ståndpunkter i ministerrådet och genom att övervaka att beslut fattade på unionsnivå verkligen genomförs i medlemsländerna.

Europaparlamentet förordrar ett partnerskap mellan den egna institutionen och de nationella parlamenten, där de senares roll stärks.

1.8 BESLUTSPROCEDURERNA

(Se även avsnitt om Europaparlamentets roll)

Ministerrådet menar att Maastrichtfördraget återspeglar strävan att förstärka den demokratiska legitimiteten i EU. Till den änden är Europaparlamentets roll mycket viktig, men den demokratiska legitimiteten måste grunda sig på unionens institutionella system *som helhet*.

Tillämpningen av fördraget har fört med sig en del institutionella konflikter - några lösta, andra som återstår att lösa. Parlamentet har ibland använt sitt inflytande över budgetprocessen för att utöva inflytande också över olika sakområden.

Beslut med kvalificerad majoritet-omröstning är positivt för effektiviteten, men det stora antalet procedurer försvårar öppenhet.

Kommissionen tycker, som framgått ovan, att den komplicerade medbeslutandeprocéduren fungerat väl hittills. Genomsnittlig tid för proceduren har varit mindre än 300 dagar. Däremot är godkännandeprocéduren illa lämpad för lagstiftning, menar kommissionen (ett undantag är tillägg till fördraget, vartill parlamentets godkännande behövs).

Beslutsapparaten har på det hela taget fungerat relativt väl i kommissionens ögon. Emellertid finns ett antal svagheter. En svaghet är att samordningen mellan budget- och lagstiftningsprocedurerna brister, vilket gör att Europaparlamentet söker använda sitt budgetinflytande för att påverka sakområdena, och att ministerrådet omvänt använder sin lagstiftningsmakt för att besluta om finansiella åtaganden, som borde beslutats genom budgetproceduren.

En annan svaghet är att unionens hela beslutssystem blivit så komplicerat, med sammanlagt mer än 20 olika beslutsprocedurer. Detta gör att EU:s arbetssätt blir extremt otydligt, skadar unionens interna arbete, bromsar beslutsprocessen och kan leda till åtgärder i domstolen.

En tredje svaghet är bristen på uppenbar logik i förhållandena mellan olika beslutsprocedurer och olika samarbetsområden.

Sammanfattningsvis anser **kommissionen** att lagstiftningsprocessen måste genomgå radikala förenklingar.

Europaparlamentet föreslår en begränsning av dagens beslutsprocedurer till tre slag: medbeslutande, godkännande och samråd.

Godkännandeprocéduren skulle då bara användas vid beslut om fördragsändringar, internationella avtal, användning av EU:s egna resurser och utvidgning av EU. Samrådsproceduren skulle begränsas till den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, fiske- och jordbrukspolitiken. På alla andra områden skulle medbeslutandeprocéduren användas, men i förenklad form (sex tänkbara förenklingar anges).

Det borde enligt parlamentsrapporten övervägas om inte Europaparlamentet och ministerrådet skall ha samma tidsfrist vid första läsningen av ett förslag från kommissionen.

Mängden lagstiftningsförslag som läggs på parlamentets och ministerrådets bord skulle kunna begränsas, bl.a. genom att man inför en ny sorts rättsakt som kommissionen ansvarar för - med bemyndigande från parlamentet och rådet.

1.9 DEN RÄTTSLIGA KONTROLLEN (DOMSTOLEN, FÖRSTA INSTANSRÄTTEN)

Ministerrådet konstaterar att kommissionen ännu inte bett domstolen utfärda böter för underlåtenhet att följa domstolens utslag - en möjlighet som infördes med

Samma konstaterande gör **kommissionen** själv. Den menar ändå att en grund lagts för att ge domstolen och första instansrätten fastare roller, åtminstone inom första pelaren. I andra och tredje pelarens arbete är domstolen ännu inte inblandad - trots att fördraget nu erbjuder en viss potential för det. Tredje pelarens samarbetsområden berör vitala personliga fri- och rättigheter, påpekar kommissionen.

Den antydning om utvidgad jurisdiktion för domstolen som kommissionen gör, är ett tydligt önskemål hos **parlamentet**: domstolen bör få sina kompetenser utvidgade till den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, polis-, invandrings- och rättssamarbetet samt Schengenavtalet. Vidare tycker parlamentet att domare skall få sitta i maximalt nio år.

1.10 BUDGETKONTROLLEN (REVISIONSRÄTTEN)

Fördraget har skärpt kraven på budgetdisciplin. **Kommissionen** hävdar att den numera prövar alla sina aktiviteter och förslagsprocedurer i enlighet med gängse principer för en sund hantering av finanser. Samarbetet mellan kommissionen och revisionsrätten har intensifierats och gjorts smidigare.

Fördragets vapen mot fusk och förskingring är ännu otillräckliga, enligt kommissionen. Mycket viktiga intressen står på spel. Att fusket bekämpas effektivare är i såväl skattebetalarnas som medlemsstaternas och EU-institutionernas intresse. EU-institutionerna är i akut behov av förstärkta rättsliga verktyg för att bekämpa förskingringen av EU-medel.

Behovet av effektivare åtgärder har dock åtminstone erkänts. Det huvudsakliga ansvaret vilar än så länge på medlemsstaterna, som måste erbjuda samma skydd av EU:s gemensamma finansiella intressen som av sina egna.

Europaparlamentet menar att unionens budget borde vara det enda budgetära instrumentet för att genomföra unionens mål. Alltså bör alla finansiella mekanismer som i dag ligger utanför - som biståndsfonden EDF och utgifter för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och områdena under tredje pelaren - samlas under den gemensamma EU-budgeten. Parlamentet vill också självt ha en roll i arbetet med att få in pengar till budgeten.

Åtskillnaden mellan obligatoriska och icke-obligatoriska utgifter bör avskaffas inom en angiven tidsram. Budgetprocessen bör bli förenklad, öppnare och effektivare.

I kampen mot förskingringen av EU-medel och andra brott mot EU-reglerna behövs en fördragsändring, som gör det möjligt för EU att göra noggrannare undersökningar i medlemsländerna och vid behov också besluta om avskräckande sanktioner mot syndare, menar parlamentet.

Ledamöterna i revisionsrätten bör inte bli fler än i dag (15), och bör få sitta på

Ledamöterna i revisionsrätten bör inte bli fler än i dag (15), och bör få sitta på sina poster i maximalt nio år.

1.11 ENHETLIGHETEN I FÖRDRAGET OCH I DET INSTITUTIONELLA SYSTEMET

Det successiva antagandet av fördrag och tillägg till dessa, sammanförda sida vid sida, har ökat intrycket av komplexitet, menar **ministerrådet**.

Kommissionen och **Europaparlamentet** tycker båda att fördragen till de tre gemenskaperna Europeiska gemenskapen (EG), Europeiska atomenergigemenskapen (Euratom) och Europeiska Kol- och Stålgemenskapen (EKSG) samt fördraget om Europeiska Unionen borde föras samman till en enhet. Det skulle enligt parlamentet göra dess struktur klarare och mer logisk. Parlamentet vill dessutom att alla artiklar som rör utrikespolitik inordnas under en enda rubrik i fördraget.

Det är av högsta vikt att den gemensamma institutionella ramen bibehålls och förstärks, fortsätter **parlamentet**. Flexibla arrangemang kan komma att bli nödvändiga även i framtiden, men de får inte undergräva den institutionella enhetligheten, det gemensamma regelverket, principerna om solidaritet och ekonomisk och social samordning eller principen om alla medlemsstaters och unionsmedborgares likhet inför fördraget. Flexibilitet får inte leda till ett Europa "à la carte".

Europaparlamentet som helhet bör ansvara för den unionspolitik som tillfälligt bedrivs av ett begränsat antal EU-stater. Om det inte går att uppnå enighet under 1996 års regeringskonferens måste man överväga möjligheten att gå vidare utan minoriteten och göra det möjligt för en medlemsstat att lämna unionen - under förutsättning att den uppfyller vissa fastställda krav, menar parlamentet.

1.12 SUBSIDIARITET

Subsidiaritetsprincipen (att besluten ska fattas på lägsta effektiva nivå) är av yttersta vikt, menar **ministerrådet**, som betonar kommissionens roll och konstaterar att denna har begränsat antalet förslag till nya regler. Även ministerrådet använder sig av principen när den beaktar nya förslag.

Principens införande är ett positivt steg, men vissa problem finns kring hur den skall tillämpas och utvärderas, sägs det vidare i ministerrådsrapporten. Det finns utrymme för ytterligare utveckling.

Kommissionen säger sig ha varit snabb med att manifestera vilken vikt den tillmäter subsidiaritetsprincipen - redan innan Maastrichtfördraget trädde i kraft. EU-institutionerna har en uppsättning verktyg för att genomföra principen tillsammans. Om de inte använder dessa verktyg på ett sammanhållet sätt kommer

ansträngningarna att tillämpa subsidiaritetsprincipen att bli fruktlösa, enligt kommissionen.

En sammanhållen syn är dock svår att uppnå, eftersom varje medlemsland har sin egen uppfattning om vad subsidiaritet handlar om. Detta borde emellertid inte få hindra att man försöker uppnå denna sammanhållna användning av principen.

Kommissionen redogör vidare för hur den numera tillämpar subsidiaritetsprincipen för att styra sina förslag och för att utvärdera behovet av nya regler. Detta har lett till färre framlagda förslag och till att en del förslag dragits tillbaka. Tillämpningen av principen behöver dock utvecklas ytterligare.

Principerna om subsidiaritet och proportionalitet (att en åtgärd från EU inte ska gå längre än nödvändigt för att tillfredsställa ett behov) skall behållas så som de står skrivna i fördraget, anser **Europaparlamentet**.

En reglerätt lista över precis vilka områden som faller under EU:s respektive medlemsländernas kompetens vore för rigid, och dessutom svår att göra. Artikel 235 (om fördragsutfyllnad) skall vara kvar, men bör bara användas som en sista utväg och efter godkännande av parlamentet.

1.13 INSYN OCH TILLGÅNG TILL INFORMATION

Ministerrådet vill framhålla vad den ser som framgångar på området: 21 diskussioner i ministerrådet har TV-sänts, rådet offentliggör numera systematiskt omröstningsresultat när det agerar som lagstiftare och majoriteten av ansökningar om tillgång till dokument har beviljats.

Ministerrådet tillstår att det finns vissa möjligheter till förbättringar, men det råder delade meningar mellan medlemsländerna om hur dessa skall uppnås.

Kommissionen noterar att varje EU-institution har vidtagit åtgärder för att förbättra öppenheten, men anser det vara för tidigt att bedöma hur väl de nya instrumenten för öppenhet fungerar. Ännu är allmänhetens förväntningar långt ifrån uppfyllda. Mycket återstår att göra, särskilt i ministerrådet. Öppenhet är särskilt angelägen inom tredje pelaren, vilken nära berör individens rättigheter.

Europaparlamentet föreslår att principen om öppenhet i Europeiska rådet och ministerrådet uttryckligen skrivs in i fördraget. Alltid när ministerrådet agerar som lagstiftare skall dess procedur vara offentlig och dess föredragningslista bindande. Allmänhetens tillgång till handlingar måste förbättras avsevärt. Alla ministerrådsmöten om förslag till rättsakter skall vara offentliga, såvida man inte med två tredjedelars majoritet beslutar om ett undantag.

1.14 EKONOMISKA OCH MONETÄRA UNIONEN, EMU

Ministerrådet konstaterar att EMU:s andra fas trädde i kraft enligt planerna, och att rådet antagit de första riktlinjerna för medlemsstaternas ekonomiska politik. Medlemsländernas övervakning av varandras ekonomiska utveckling har kommit i gång (konvergensprogram), liksom proceduren för övervakning av budgetunderskott.

Kommissionen och **Europaparlamentet** har i stort sett samma reflexioner, men parlamentet har en del egna förslag. Båda institutionerna anser att såväl EMU:s tidtabell som konvergenskriterierna skall behållas.

Kommissionen anser att de förutsedda stegen till och i andra fasen av EMU har tagits snabbt och effektivt: de hittills uppnådda resultaten visar på flexibilitet i apparaten och ger trovärdighet åt de inblandade institutionerna. Unionen kan se framtiden an med tillförsikt i detta avseende, anser kommissionen.

Det kan tilläggas att kommissionen den 1 juni 1995 lade fram en grönbok om genomförandet av Ekonomiska och monetära unionen. Den anger vilka praktiska arrangemang som krävs för att följa tidtabellen i Maastrichtfördraget. Huvudbudskapet är att övergången till en gemensam valuta är tekniskt möjlig - till en rimlig kostnad och inom ramen för tidtabellen.

Europaparlamentet vill ge sig självt en större roll i sammanhanget, särskilt i samband med att ministerrådet antar rekommendationer eller ekonomiska riktlinjer. Parlamentet föreslår också att man inför full sysselsättning som ett uttryckligt mål för medlemsstaterna och unionen. En särskild sysselsättningskommitté bör tillsättas med samma befogenheter som den monetära kommittén.

1.15 SAKOMRÅDEN

När det gäller enskilda politikområden i EU-samarbetet har ministerrådet, kommissionen och parlamentet synpunkter på hur det som i EU kallas socialpolitik fungerar - eller snarare inte fungerar. Socialpolitiken handlar i huvudsak om arbetslivsfrågor.

Ministerrådet konstaterar att det efter Maastrichtfördraget existerar två rättsliga grunder för att fatta beslut i arbetslivsfrågor. Somliga menar, skriver rådet i sin rapport, att den dialog mellan arbetsmarknadens parter på EU-nivå som införts kommer in för sent i processen. Dialogen har ännu inte resulterat i några EU-omfattande överenskommelser.

Kommissionen beklagar sig tydligare över det faktum att inte alla medlemsländer följs åt på arbetslivsfrågornas område. Detta ger grogrund för dispyter om snedvriden konkurrens. Också **Europaparlamentet** vill att det brittiska undantaget på området upphör, och att arbetslivsområdet integreras bättre med den ekonomiska politiken (det sociala protokollet bör inlemmas i fördraget).

EU:s struktur- och regionalpolitik för att främja ekonomisk utjämning kunde tillämpas bättre, anser **kommissionen**: dels genom att utveckla kontakterna mellan unionen, medlemsstaterna, regionala och lokala myndigheter, dels genom en effektivare finansiell kontroll. I dag råder en viss oklarhet kring vem som är ansvarig för vad.

Miljöpolitikens status har höjts, vilket både **kommissionen** och **Europaparlamentet** välkomnar. Parlamentet menar att miljö- och djurskydd bör höras till EU:s grundläggande principer. Kommissionen är dock inte nöjd med att så många beslutsprocedurer används på området och att det råder en gråzon mellan miljö och inre marknads-området. Detta har lett till problem.

På en rad områden, som visumpolitik, utbildning, kultur, folkhälsa och konsumentskydd, menar **kommissionen** att det ännu är för tidigt att göra en utvärdering av Maastrichtfördraget.

Europaparlamentet tycker att de avsnitt i EKSG-fördraget och Euratomfördraget som berör energifrågor borde föras in under en gemensam energipolitik. Också turism, i dess europeiska aspekter, borde enligt parlamentet utgöra ett eget politikområde i EU-samarbetet.

Parlamentet anser vidare att antalet officiella språk inte skall begränsas inom unionen.

1.16 TREDJE PELAREN - SAMARBETE I POLIS-, INVANDRINGS- OCH RÄTTSFRÅGOR

Varken ministerrådet, kommissionen och parlamentet är nöjda med utvecklingen hittills inom tredje pelarens område. Särskilt hos kommissionen och Europaparlamentet märks en besvikelse, och alla tre betonar vikten av att komma vidare på detta område.

Ministerrådet konstaterar att fördraget ger vissa instrument för handling, men påpekar att den avgörande faktorn för att lyckas göra framsteg inom dessa områden är medlemsländernas politiska vilja att agera. De hittills uppnådda resultaten duger inte - men fältet är känsligt, och det har gått lite för kort tid för att göra en full utvärdering.

Ministerrådet har emellertid flitigt använt sig av traditionella instrument (som fanns redan före Maastricht), som att utfärda resolutioner och rekommendationer. Svårigheterna, menar rådet, ligger främst i den oprecisa avgränsningen mellan EU:s första och tredje pelare. Det finns heller inga precisa mål eller fasta slutdatum på dessa områden i fördraget - med ett undantag: Europol.

Möjligheten till "överbryggnig" till EU:s första pelare - att använda sig av EU:s traditionella beslutsprocedurer (via artikel 100c) för att genomföra vissa av målen inom tredje pelaren - har inte utnyttjats. Det har heller inte fattats några beslut om

gemensamma aktioner eller gemensamma ståndpunkter, eftersom medlemsländerna varit oeniga. Följaktligen har inga beslut heller fattats med kvalificerad majoritet, vilket ministerrådet kan göra i frågor om hur gemensamma aktioner skall genomföras.

Kommissionen påpekar också besviket att ministerrådet ännu inte gjort mycket av sina nya befogenheter på tredje pelarens områden, utan mest använt sig av gamla verktyg. Tredje pelaren har blivit rättsligt ineffektiv på grund av oenighet mellan medlemsländerna om vilken effekt de nya möjligheterna till gemensamma ståndpunkter och gemensamma aktioner har. Dessutom går det trögt med antagande och godkännande av konventioner, och kravet på enhällighet har förlamat beslutsprocessen.

Även kommissionen är missnöjd med den otydliga gränsdragningen mellan tredje pelaren och traditionella EU-områden. Den gynnar varken beslutsfattande eller insyn. En lösning på problemen kunde vara möjligheten att "brygga över" frågor till första pelaren, men den har alltså inte utnyttjats. Den är kopplad till en ohanterlig procedur: krav på enhällighet plus nationellt godkännande enligt respektive lands konstitutionella regler.

Europaparlamentet tycker att det är hög tid för avgörande framsteg inom tredje pelaren. Därför måste beslut om asylpolitik, yttre gränskontroll, invandringspolitik, tredjelandsmedborgare och aktioner mot narkotikamissbruk gradvis föras in under de traditionella EU-områdenas domän. Ministerrådet måste ges möjlighet att fatta beslut med kvalificerad majoritet här, menar parlamentet vidare, och begränsningarna i kommissionens initiativrätt bör tas bort.

Schengenavtalet bör efter hand integreras i unionens politik, och Europol bör ges alla de befogenheter det behöver. Unionen bör utrustas med en gemensam rättslig ram som främjar samarbete över gränserna, skriver parlamentet i sin rapport. Avtal med länder utanför unionen bör inte äventyras, särskilt inte överenskommelsen om fri rörlighet mellan de nordiska länderna.

1.17 ANDRA PELAREN - GEMENSAM UTRIKES- OCH SÄKERHETS-POLITIK

Runt utrikes- och säkerhetspolitiken har ministerrådet, kommissionen och parlamentet mycket att säga. Till stor del rör det sig om kritik. Minst negativ till hur den mellanstatliga andra pelaren fungerat är naturligt nog ministerrådet, medlemsländernas organ.

Ministerrådet menar att en del av den kritik som förekommit mot den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken ibland varit överdriven. Rådet har fattat beslut om femton gemensamma aktioner och elva gemensamma ståndpunkter. Den politiska viljan att agera är här, liksom inom tredje pelaren, den avgörande faktorn för att fullt ut kunna utnyttja fördraget. Åsikterna om utrikes- och säkerhetspolitikens första tid varierar.

Varken ministerrådet eller dess generalsekretariat har direkt tillgång till information, vilket rådet beklagar. Även behandlingen av information lämnar en del övrigt att önska, enligt rådsrapporten.

Beslutsprocedurerna är, trots de framsteg som gjorts, i ett tidigt stadium och måste förbättras. Enhällighet har varit regeln. Beslut med kvalificerad majoritet kan tillämpas i ett sekundärt skede, men det har inte utnyttjats. Graden av inblandning från Europaparlamentet är föremål för tvist mellan parlamentet och ministerrådet. Parlamentet använder sina budgetbefogenheter för att utöva inflytande över den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, menar rådet.

Det är EU:s ordförandeland som uttrycker unionens positioner och är ansvarigt för genomförandet av gemensamma aktioner. Bördorna på ordförandelandet ökar, vilket skapar problem. Rollfördelningen mellan ordförandelandet/trojkan (nuvarande, närmast föregående och närmast följande ordförande) och ministerrådets generalsekretariat måste klaras ut, tycker ministerrådet i sin rapport.

Kommissionen tycker inte att fördragets nya ramar för utrikes- och säkerhetspolitik skiljer sig drastiskt från dem som rådde under de föregående 20 åren. Emellertid täcks numera ett vidare fält än tidigare, möjliga åtgärder har formaliserats och det finns ett mer uttryckligt krav på medlemsländerna att samordna sin politik.

Det har varit en arbetsam process att få i gång den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, och målet att uppnå en avsevärt förbättrad samordning av politiken har inte uppnåtts, menar kommissionen. Somliga av svårigheterna tycks vara strukturella. När beslut skall fattas om att utarbeta gemensamma aktioner noterar kommissionen hur de ursprungliga ambitionerna krymper under beslutsprocessens gång.

Fördragets pelare får inte bli isolerade strukturer, tycker kommissionen. De måste föras samman om unionen som helhet skall fungera. Den nuvarande hybriden, där beslut inom en pelare kräver finansiering från en annan, är en källa till konflikter.

VEU och dess koppling till EU har knappast använts, konstaterar kommissionen. Ämnet är förstås på olika sätt känsligt för alla medlemsländer, men det är nödvändigt med en tydligare enighet om vilken roll VEU ska spela.

Kommissionen är också kritisk till den bristande kontinuiteten mellan EU:s ordförandeländer. Många länder har, när de suttit som ordförande, tenderat att betrakta EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik som något som kan användas som ett komplement till de egna utrikespolitiska linjerna, i stället för tvärtom. Bättre kontinuitet är nödvändigt för att effektiviteten skall öka, och därmed stabilitet och säkerhet i Europa, skriver kommissionen.

Också **Europaparlamentet** anser att EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik måste bli mer effektiv och läggas inom ramen för det traditionella EU-samarbetet. En bättre definierad säkerhets- och försvarspolitik bör etableras på

EU-nivå. Den gemensamma försvarspolitiken bör säkra unionens och dess medlemsländers gränser. Unionen bör få VEU:s befogenheter.

Det bör vara möjligt, tycker parlamentet, för ett visst antal medlemsländer att med kvalificerad majoritet genomföra gemensamma humanitära, diplomatiska eller militära aktioner. Inget medlemsland skall då tvingas att delta, men inget land får heller förhindra majoriteten att genomföra dessa aktioner.

Enligt Europaparlamentet borde kommissionen fullt ut få delta i utformningar och definitionerna av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och även ha rätt att lägga fram förslag. Den demokratiska kontrollen av frågor som inte hör till första pelaren skall utövas av Europaparlamentet och de nationella parlamenten.

Det undantag från fri handel för vapen som finns i fördraget bör slopas, bl.a. eftersom det förhindrar kontroll av vapenförsäljning till länder utanför unionen.

Som ett första steg mot förebyggande av konflikter kunde en europeisk civil fredskår inrättas (bl.a. bestående av vapenvägrare), tycker parlamentet. Samtidigt skulle man kunna utbilda observatörer, medlare och specialister på konfliktlösning.

1.18 UTVIDGNING AV EU

Europaparlamentet förbehåller sig rätten att lägga fram de förslag det anser lämpligt för att beakta tänkbara konsekvenser av en utvidgning.

1.19 UPPFÖLJANDE ÅTGÄRDER

Slutligen har **Europaparlamentet** några synpunkter på EU:s framtida utvidgning och förslag till uppföljande åtgärder i samband med eller efter regeringskonferensen.

Här tycker parlamentet bl.a. följande:

- Europaparlamentets och de nationella parlamentens roll bör stärkas under regeringskonferensens förhandlingsfas.
- Metoderna för fördragsrevision behöver ses över; parlamentet behöver medverka fullt ut i såväl förhandlingsfasen som i godkännandefasen.
- Man bör överväga att genomföra en folkomröstning på unionsnivå för att godkänna alla bestämmelser i fördraget. Det rör sig trots allt om ett kollektivt beslut som påverkar hela Europa. Alternativt skulle medlemsländerna kunna mas om att hålla folkomröstning samtidigt (eller låta sina parlament rösta), eller ned några få dagars mellanrum.
- Europaparlamentet bör i framtiden få samma rätt som kommissionen att ligga fram förslag till ändringar i fördraget. Framtida ändringar skall antas gemensamt av parlamentet och ministerrådet innan de går till de nationella parlamenten för godkännande.

Del 2

SYNPUNKTER I EU:s ÖVRIGA MEDLEMSLÄNDER

2.1 BELGIEN

Belgien är ett av EU:s grundarländer och tillhör traditionellt de mest integrationsvänliga. Regeringen har i allmänhet en samlad opinion bakom sina EU-linjer. Det gör att landet redan har en ganska tydlig hållning och har kommit långt i förberedelsearbetet. Landets övergripande prioritering är att föra EMU i hamn.

Premiärminister Jean-Luc Dehaene har dragit upp riktlinjerna för den belgiska hållningen i ett antal tal, varav det kanske viktigaste hölls i Brygge den 22 mars 1995.

Utvidgningen av EU ses som ett politiskt faktum och är ingen fråga som prioriterats upp i Belgien. Belgarnas entusiasm synes vara måttlig, även om det inte finns några sakliga invändningar. Enligt Dehaene bör en "stark kärna" av medlemsländer tillåtas växa fram, men andra länder måste få möjlighet att ansluta sig senare. Ett EU i flera hastigheter måste visserligen vara en lösning som kommer i andra hand, men modellen svarar väl mot problemen man ställs inför vid en utvidgning av EU.

Att fullfölja EMU enligt de riktlinjer som lades fast i Maastricht ses som mycket viktigt i Belgien. Jean-Luc Dehaene tillbakavisar bestämt en uppluckring av konvergenskriterierna.

Dehaene föreslår vidare att den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken förstärks, bl.a. genom att införa mer av majoritetsbeslut utvidgas - om möjligt. VEU bör också föras närmare EU. Det betyder emellertid inte att den nationella suveräniteten när det gäller försvarsdimensionen ska ges upp.

Denna av Dehaene uttalade vilja att gradvis låta den andra pelaren närma sig det traditionella samarbetet gäller i ännu högre grad samarbetet inom den tredje pelaren, framför allt med hänsyn till EU-medborgarnas rättigheter.

Styrelseordföranden i Société Générale och belgiske före detta kommissionsledamoten Etienne Davignon ifrågasätter kommissionens effektivitet: dels är det för många ledamöter, dels har Maastrichtfördraget lett till effektivitetssänkande konflikter mellan institutionerna, menar Davignon.

2.2 DANMARK

Från officiellt håll i Danmark har ännu inte hörts särskilt mycket om ståndpunkterna inför regeringskonferensen. En grundval för förhandlingar låter vänta på sig till hösten eller vintern 1995/96.

Det danska utrikesministeriet har i juni i år gett ut skriften "Dagordning för Europa - Regeringskonferensen 1996" i vilken man redogör för bakgrunden till konferensen och identifierar viktiga sakområden som kan komma att behandlas på dagordningen.

I sammanfattningen konstateras att det generellt råder enighet bland medlemsstaterna om huvuddragen för konferensen men att man skiljer sig åt vad gäller förberedelser för och konsekvenserna av utvidgningen.

Rapporten lyfter fram vikten av att få till stånd en aktiv offentlig debatt och ett brett folkligt deltagande i förberedelserna för IGC, så att "Maastricht-bakslag" kan undvikas.

I konsekvens härmed förklarar regeringen att man avvaktar med att inta positioner till dess att den offentliga debatten har hunnit längre än vad som är fallet i dag. Välkända danska prioriteringar skall dock ytterst styra och man räknar upp utvidgning, säkerhet, öppenhet, närhet, demokrati och miljö. Kampen mot arbetslösheten bör fortsatt stå i centrum och prioriteras högre i fortsättningen.

Utvidgningen av EU är allmänt ett överordnat politiskt mål i Danmark. Det finns samtidigt en insikt om att utvidgningen har sitt pris när det gäller de små staternas inflytande - av omsorg om unionens effektivitet. Därför sägs i rapporten att "en rimlig balans mellan EU:s länder måste upprätthållas".

Inom EU:s sakområden finns således många gemensamma linjer med Sverige. Det gäller bl.a. miljöpolitiken, kraven på öppenhet, jämställdheten och arbetslivsfrågorna.

Det s.k. säkerhets- och nedrustningspolitiska utskottet (SNU), som står regeringen nära, lade den 11 maj fram en säkerhetspolitisk rapport. Den förordar starkt att Danmark fullt ut deltar i EU:s säkerhetspolitiska utveckling, inklusive de delar som berör VEU. Rapporten, som nu debatteras, är tänkt att vara underlag för det danska officiella upplägget under hösten.

2.3 FINLAND

När den finländska regeringen i februari 1995 presenterade riktlinjerna för sin EU-politik drogs två övergripande slutsatser: Finland skall sträva efter en bred nationell uppslutning bakom sina positioner för att uppnå ett gott samarbete i EU, och medlemskapet förändrar inte landets traditionella, beprövade målsättningar för europaintegrationen.

Utvidgningen av EU österut vill man från finsk sida se genomförd parallellt med Nato- och VEU-processerna. I juni i år lämnades statsrådets redogörelse till riksdagen om Finlands säkerhetspolitiska riktlinjer "Säkerheten för en föränderlig värld". I redogörelsen sägs att Finland understödjer en utvidgning av Europeiska unionen och driver en samarbetsbetonad utrikes- och säkerhetspolitik. Europeiska unionen bör, sägs det, göra en växande insats för att främja stabiliteten och säkerheten i Nordeuropa. Finland ser mellanstatligheten som en central princip i utvecklandet av unionens gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik. Beredningen av besluten bör förbättras och effektiviseras. Krishanteringsförmågan bör stärkas.

Finland vinnlägger sig, liksom de flesta mindre EU-stater, om att ministerrådet och kommissionen inte får förändras så att de små staternas ställning i unionen försvagas.

Av sakfrågor har Finland lyft fram dels frågan om öppenhet, som landet ska driva aktivt, dels jämställdheten, som man menar bör vara en princip i EU:s primärrätt.

Ett EU i flera hastigheter ses som en nödvändighet. I praktiken fungerar det så redan i dag med EMU. Däremot bör inga permanenta undantag tillåtas.

Europeiska unionen bör stärkas, heter det i den nyss nämnda redogörelsen, med tanke på nya säkerhetsrisker såsom okontrollerad migration och internationell brottslighet. Medlemsländerna bör fördjupa sig i det genom Maastrichtfördraget inledda samarbetet inom rättsliga och inrikes frågor och i hur det kan utvecklas som en del av hela unionens verksamhet.

2.4 FRANKRIKE

Under 1994 gjorde premiärminister Balladur, utrikesminister Juppé och Europaminister Lamassoure vid olika tillfällen uttalanden om framtiden för det europeiska samarbetet. Våren 1995 dominerades emellertid det politiska livet i Frankrike av presidentvalet, och det har en tid varit tyst om förberedelserna inför regeringskonferensen 1996. Informella förberedelser görs dock.

Den nya franska regeringen har i sin regeringsförklaring kort angivit följande EU-prioriteringar: förstärka ministerrådet, rationalisera beslutsprocedureerna, klarlägga kommissionens roll och förstärka den demokratiska kontrollen genom ökat inflytande för de nationella parlamenten.

Jacques Chirac höll ett tal om EU:s framtidsfrågor i mars 1995, innan han blev president, där han bl.a. sade att utvidgningen mot öst måste paras med en fördjupning av institutionerna. Han betonade Europas behov av en verklig gemensam utrikes- och säkerhetspolitik, och att VEU på sikt måste bli EU:s försvarspelare. Chirac ville vidare se treåriga ordförandeperioder i EU och en allmän förstärkning av ministerrådet.

Parlamentets båda kammare, nationalförsamlingen och senaten, har gjort var sin rapport om regeringskonferensens frågor. Senatsrapporten ställer upp fyra mål för konferensen:

- bibehållen beslutskraft i EU "trots" utvidgning med fler medlemmar.
- bibehållet regelverk (även jordbrukspolitiken)
- ökad effektivitet i andra och tredje pelarna
- medlemsländer som mellan sig vill fördjupa samarbetet skall inte hindras att göra detta.

I nationalförsamlingens rapport sägs att någon utvidgning av EU inte borde bli aktuell förrän institutionerna fungerar bättre för dagens union med 15 medlemmar. Där trycks också på att regeringskonferensen inte får tillföra unionen några nya kompetenser. Ett EU "à la carte" avvisas, men rapporten säger samtidigt att det är omöjligt för hela unionen att gå framåt i samma hastighet. Man kan tänka sig en inre cirkel av medlemsländer som kan och vill driva på samarbetet, särskilt när det gäller försvar och EMU.

Båda rapporterna förordar en starkt roll för ministerrådet, bl.a. genom längre ordförandeskapsperioder. Uppdraget att vara ordförande bör anförtras grupper av länder snarare än enskilda. Nationalförsamlingen föreslår tre olika slags Europeiska råd: ett allmänt (Grand Conseil Européen), ett för ekonomiska och monetära ärenden och ett för säkerhetsfrågor.

Antalet ledamöter i Europaparlamentet bör minskas, menar de parlamentariska rapporterna - enligt nationalförsamlingen bör ett tak på 600 ledamöter sättas. Senaten anser att de nationella parlamentens kontroll över parlamentet bör öka.

Vad gäller pelare två menar senaten att mellanstatligheten bör behållas. Ändå måste samarbetet effektiviseras. Ett särskilt generalsekretariat för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken bör inrättas under ministerrådets auktoritet. Det här samarbetet bör också, enligt senatsrapporten, ha sin egen budget.

2.5 GREKLAND

Grekland hör till de länder i EU som traditionellt förespråkar mer federalism. En utveckling mot mer överstatlighet ses som en garanti för de små länderna mot att de stora länderna driver igenom sina intressen. Grekerna värjer sig mot ett EU i flera hastigheter, där landet skulle hamna i B-laget.

En utvidgning av EU välkomnas i Aten. Man agerar emellertid i första hand för att släppa in Cypern och Malta. Europaminister Mangakis har dock betonat att ett växande EU inte får bli en förevändning för en union i flera hastigheter.

Balansen mellan de små och de stora medlemsländerna anses mycket viktig. De nationella parlamentens medverkan bör främjas när EU-politiken utarbetas, menar Mangakis, som inte tycker att ett starkare Europaparlament skall innebära att den folkvalda institutionen ges fler befogenheter.

Mangakis hör till de EU-politiker som lyft fram behovet av ökad öppenhet. Han menar att Maastrichtfördraget visserligen var bra för EU, men att det tillkom för snabbt för att ge tillräcklig demokratisk insyn.

2.6 IRLAND

Irland är ordförande i EU andra halvåret 1996, året för regeringskonferensen. Det innebär särskilda förväntningar och krav. Irländarnas förberedelser handlar mycket om att bevara de små ländernas jämförelsevis stora inflytande i unionen.

Utvidgningen av EU mot öster accepteras i Dublin som ett politiskt faktum. I de institutionella frågorna är grundinställningen att de mindre ländernas inflytande skall bevas, liksom den rådande balansen mellan institutionerna.

När det gäller ministerrådet har utrikesminister Spring sagt att han kan tänka sig en utökad invändning av majoritetsbeslut inom den första pelaren.

Det är inte sannolikt att Irlands militära alliansfrihet kommer att överges. Debatten om eventuella avsteg från den traditionella neutralitetspolitiken har varit ganska ljum. Langet stannar tills vidare kvar som observatör i VEU. Utrikesminister Spring sade i februari att regeringen övervägde en anslutning till PFP, Partnership for Peace.

2.7 ITALIEN

Italien är EU:s ordförandeland första halvåret 1996 och får därigenom sannolikt leda regeringskonferensens inledningsfas. Ställningen som en av EU:s grundarstater och en "traditionell europeisk kallelse" ger också ett extra ansvar.

Enligt premiärminister Dini och utrikesminister Agnelli är den italienska huvudmålsättningen ungefär följande: att bevara de landvinningar som gjorts under snart 40 års integration, samtidigt som man verkar för att genomföra de förnyelser som är nödvändiga för att beslutsfattandet skall kunna förbli effektivt i ett enigt, homogent och solidariskt Europa.

Utvidgningen österut gör det, enligt den italienska synen, nödvändigt att ta ställning till hur samarbetsområden som jordbruk, miljöpolitik och ekonomisk och social sammanhållning behöver förändras.

2.8 LUXEMBURG

EU:s minsta land och det röstmässigt absolut mest överrepresenterade vill naturligtvis mycket starkt värna om de små medlemsländernas inflytande.

Regeringen i Luxemburg har utgett ett memorandum om regeringskonferensen. Luxemburg bekänner sig till ett mera integrerat och demokratiskt Europa. Detta innebär upprätthållandet av en rad mål: fullbordandet av den inre marknaden och den ekonomiska och monetära unionen, konsolidering av unionen genom gemenskapsintegration, solidaritet mellan nord- och sydländer samt stora och små länder, kulturella band, bevarandet av en social modell i fördraget och en miljövänlig tillväxt.

I regeringens memorandum läggs stor vikt vid institutionella frågor inom ramen för utvidgning. Luxemburgs regering anser att utvidgningsförhandlingarna kommer att bli komplicerade och anser därför att det vore en fördel med "case by case" anslutning till unionen där medlemsländerna måste få tillfälle att utvärdera konsekvenserna, huvudsakligen finansiella.

Regeringskonferensen bör inte påverka reglerna som gäller den ekonomiska och monetära unionen.

När det gäller utrikes- och säkerhetspolitiken måste mekanismerna förbättras genom utvidgning av majoritetsbeslut. Unionen måste kunna försvara sig och hantera externa kriser. På sikt bör alla EU:s medlemsstater tillhöra Nato. VEU bör spela en större roll än hittills. Fördraget bör säkerställa en gradvis integrering av VEU i unionen.

På tredje pelarens område anser Luxemburgs regering att det är nödvändigt att betona den institutionella enhetligheten mellan de skilda pelarna. I fördraget bör

större befogenheter ges åt EG-domstolen. Tillämpningen av artikel 100 c skulle medföra framsteg på sådana områden som asylpolitik, invandring, kampen mot narkotika och mot internationella bedrägerier.

I fråga om ett Europa i flera hastigheter anser regeringen att alla reformer skall omfatta alla medlemsländer; dock att ett medlemsland som har godtagbara skäl att inte delta i en reform kan stå utanför.

Vidare anser regeringen att den sociala dimensionen måste förstärkas inom unionen. Luxemburgs regering förespråkar att det i det nya fördraget uttryckligen refereras till mänskliga rättigheter.

2.9 NEDERLÄNDERNA

Regeringen i Haag vill stärka den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och förbättra samarbetet inom tredje pelaren.

I den rapport, avsedd att stimulera debatt, som regeringen presenterade våren 1995 diskuteras olika sätt att stärka den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken. Ministerrådets sekretariat skulle t.ex. kunna stärkas (alternativt skapar man ett nytt organ inom ministerrådet enbart ansvarigt för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken), resurserna för lägesanalyser skulle kunna ökas och kommissionens roll skulle kunna bli större. Det anses realistiskt att föreslå samma beslutsprinciper inom andra som inom första pelaren. Men en viss användning av majoritetsomröstning förordas, såsom vid beslut om hur gemensamma aktioner skall genomföras.

En annan rapport diskuterar hur samarbetet inom tredje pelaren skall kunna förbättras. Där behövs, sägs det, bl.a. gemensamma minimiregler för asyl, klarare och ökade roller för EU-institutionerna och något färre mellanstatliga inslag.

André Szasz, professor i europeiska studier vid Amsterdams universitet, menar i en artikel att Nederländerna skulle höra till de länder som deltar i en "hård kärna" i EU, om en sådan utvecklades. Nederländerna har, menar Szasz, ett fundamentalt intresse av ett stabilt Europa.

2.10 PORTUGAL

I Portugal förekommer bedömningen att regeringskonferensen kommer att leda till begränsade reformer av EU. Det har ansetts viktigt att den nuvarande maktbalansen mellan medlemsländerna behålls.

Vissa principer kan bedömas som väsentliga för landet under regeringskonferensen:

- Hela EU bör gå framåt mot samma mål. Alla behöver dock inte gå i samma takt.

- Det skall bara finnas ett institutionellt regelverk; undantag bör undvikas.
- Alla medborgare skall ha samma status.
- Medborgarnas åsikter är avgörande för EU:s utveckling.

2.11 SPANIEN

Spanien har i egenskap av ordförande för reflexionsgruppen intagit en relativt försiktig attityd. Men det är tydligt att landet vill slå vakt om de fördelar som EU:s nuvarande regelverk ger de fattigare unionsländerna. Spanjorerna förespråkar också en tydligare relation mellan medlemsländernas storlek och deras inflytande. En annan hjärtefråga är Medelhavspolitiken.

Ekonomiska problem och en serie politiska skandaler har kastat sina skuggor över den spanska regeringens förberedelser för att ta över ordförandeskapet i EU andra halvåret 1995.

Utrikesministeriet utvecklade under våren regeringens syn på regeringskonferensens frågor i ett 100-sidigt dokument, "IGC -96 - underlag för en reflexion".

I regeringsdokumentet framgår bl.a. att östutvidgningen inte är något landet kommer att försöka påskynda. Den accepteras som ett politiskt faktum, men Spanien kommer sannolikt att göra mycket för att försöka bibehålla så mycket som möjligt av det regelverk som i dag gynnar landet, och som kan komma att behöva ändras vid en utvidgning. Dessutom vill man balansera östutvidgningen med en större fokusering på problematiken runt Medelhavet.

En av de tyngre frågorna i Madrid är medlemsländernas röstetal i ministerrådet. I regeringens dokument talas om att de "sex stora", där såväl Spanien som Polen (efter utvidgningen) inkluderas, borde ges ytterligare två röster, medan de andra länderna behåller sina röstetal. Med den ordningen skulle två stora och ett litet land kunna blockera ett beslut med kvalificerad majoritet. I dokumentet föreslås också ett alternativt kriterium på blockerande minoritet: tre länder med minst 100 miljoner invånare (t.ex. Spanien, Italien och Grekland).

Kommissionen bör ha ungefär 15 ledamöter, enligt Madrid-regeringen. Alla stora länder får då varsin ledamot, medan övriga länder får sin tilldelning enligt en roterande ordning.

Spanjorerna synes inte vilja att EU:s olika sakområden inom den första pelaren rörs under regeringskonferensen.

EU:s fortsatta fördjupning får inte ske genom att "hårda kärnor" utvecklas. Däremot kan Spanien, liksom flera andra medlemsländer, tänka sig en utveckling i olika hastigheter.

Subsidiaritetsprincipen, omsorgsfullt värdnad på många håll, är föremål för kritisk

granskning i Madrid. Principen kan mycket väl komma att sättas under lupp i samband med regeringskonferensen.

Samarbetet inom andra pelaren anses allmänt behöva stärkas, men det finns inga utvecklade idéer härom.

Den tredje pelarens samarbetsområden vore naturligt att integrera i den första pelaren, enligt den spanska regeringen.

2.12 TYSKLAND

Tyskland är det EU-land som starkast drivit utvidgning mot Central- och Östeuropa, fördjupning av samarbetet och ökad makt för Europaparlamentet. Ännu finns ingen avstämmd position från regeringen, men utrikesministeriet har angivit vissa linjer, och utspel har gjorts från kristdemokraterna CDU/CSU.

Utrikesminister Kinkel angav i februari några punkter som kommer att vara vägledande för regeringens agerande under regeringskonferensen:

- Konferensen får inte bli en sluten teknokrat-debatt.
- EU-samarbetet skall stärka Europas konkurrenskraft och värna om alla europeers välbefinnande, livskvalitet och säkerhet.
- EU måste bli tyngre och mer handlingskraftigt på det utrikes- och säkerhetspolitiska området. Majoritetsbeslut måste här övervägas.
- Kampen mot gränsöverskridande brottslighet måste stärkas. Europol är bara ett första steg.
- Såväl röstfördelningen i rådet som kommissionens sammansättning och Europaparlamentets inflytande måste ses över.

Man har i utrikesministeriets beredning även vägt in CDU/CSU:s utspel från hösten 1994 (även om det har lägre dignitet), där ett EU i koncentriskt cirklar förordas: en stark kärna i mitten, med Tyskland och Frankrike som en "kärna i kärnan".

Förbundskansler Helmut Kohl hävdar i en artikel i Le Monde i maj att Europa behöver en politisk union vid sidan av EMU för att medlemsstaterna effektivt skall kunna skydda sina intressen. Kohl slår i artikeln fast att systemet med suveräna stater, som själva utövar total makt på alla områden, har misslyckats i Europa.

Tyskland har alltså varit den stora tillskyndaren av en utvidgning av EU med länderna i Central- och Östeuropa. Emellertid tycks den tyska hållningen på senare tid ha blivit lite mer avvaktande, bl.a. efter undersökningar som visar att det folkliga stödet för utvidgningen avtar.

CDU/CSU:s utrikespolitiska talesman Karl Lamers stöder tanken på att ge parlamentet och ministerrådet gemensam beslutsrätt i all EU-lagstiftning, liksom

att ge parlamentet rätt att lägga fram förslag.

Hans Tietmeyer, chefen för Bundesbank, trycker på EMU:s vikt. Han betonar att en förutsättning för en genuin gemenskap är en monetär union. Tietmeyer vill se en gemensam institution som garanterar att medlemsländerna följer konvergenskraven hela tiden - inte bara vid själva inträdet i EMU.

CDU/CSU:s gruppleddare i förbundsdagen, Wolfgang Schäuble, presenterade i juni ett diskussionsunderlag kring utrikes- och säkerhetspolitiken. Schäuble menar där bl.a. att målet för ett medlemsland i EU på sikt bör vara att också bli medlem i Nato. En likformighet mellan EU, VEU och Nato "bör eftersträvas", heer det.

2.13 STORBRITANNIEN

Ingenstans i EU är debatten om unionens framtid intensivare än i Storbritannien. Den konservativa regeringen har ständiga problem att balansera mellan sina åtaganden gentemot EU och skeptikerna på hemmaplan, främst inom det egna partiet.

Storbritannien hör till de länder som är minst benägna att fördjupa samarbetet i EU. Nationell suveränitet över politiskt känsliga områden är mycket viktig för britterna.

EU-minister David Davis argumenterar i The European i februari 1995 emot ytterligare politisk integration och slår fast att Europas medborgare beivrar ett Europa av nationalstater. Nationalstaten är nödvändig för den demokratiska grundval som ger EU sin legitimitet, resonerar Davis.

Premiärminister John Major har i flera tal under våren upprepat sitt motsånd mot utökad användning av majoritetsbeslut och mot all minskning av nationella veton. Icke desto mindre finns flera brittiska ståndpunkter som är gemensamma med mer integrationsvänliga länder.

Allmänt tror inte britterna att regeringskonferensen kommer att föra med sig några genomgripande reformer i EU.

Östutvidgningen stöds av britterna. Man hyser emellertid en del oro för utvidgningens konsekvenser för jordbrukspolitiken och för struktur- och regionalstöden.

En möjlig brittisk ståndpunkt, som är något udda i EU, är att vissa gemensamma samarbetsområden, såsom utbildning, folkhälsa och kultur, återgår till nationell kompetens. Detta krav förekommer bland EU-skeptikerna i parlamentet

Huvudmålet inom andra pelaren synes vara att behålla mellanstatligheten. I mars lades ett brittiskt förslag fram om att stärka VEU något, utan att för den skull föra in det inom EU:s ram. Vad gäller tredje pelaren tycks inte finnas några krav på

att ändra fördraget.

Labour- och oppositionsledaren Tony Blair ger allmänt EU-medlemskapet sitt stöd, liksom en fortsatt utveckling av unionen. Han vill ha ett slut på det brittiska undantaget på social- och arbetsmarknadspolitikens område. Till skillnad från det liberaldemokratiska partiet är dock Labour fortsatt tveksamt till en utökad användning av majoritetsbeslut i EU. Större öppenhet förordas av Labour, som vill att alla lagstiftande ministerrådssessioner hålls för öppna dörrar.

2.14 ÖSTERRIKE

Ett omfattande dokument om den officiella österrikiska hållningen inför regeringskonferensen antogs av regeringen i maj. Precis som många andra medlemsländer väntar sig inte Österrike några större omvälvningar av konferensen.

Regeringsdokumentet betonar att de små medlemsländernas intressen måste värnas gentemot de större ländernas. Samtidigt stöder Österrike kraftigt utvidgningen av EU mot öster. För att klara denna är en utveckling i olika takt en lösning, men den måste vara tillfällig.

Institutionellt vill Österrike att röstfördelningen i rådet bibehålls, liksom det nuvarande systemet för rotation av ordförandeskapet. Landet är öppet för att etappvis utvidga Europaparlamentets rätt till medverkan och kontroll i EU-samarbetet. Inom kommissionen måste varje land även i fortsättningen ha rätt att nominera en ledamot.

EMU-processen bör enligt österrikarna få fortgå orubbad - man vill inte att EMU kommer upp på regeringskonferensens dagordning. Vissa andra sakområden är Österrike berett att ta upp. Man kan tänka sig att utöka det formella EU-samarbetet med energifrågor och katastrofskydd, och man vill förstärka miljöpolitiken. Däremot vill Österrike inte att turism blir ett gemensamt politikområde.

Den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken måste stärkas under regeringskonferensen. Tills vidare får emellertid förstärkningen ske inom den pelarstruktur som byggts upp. Österrikarna ser det som realistiskt att redan under 1996 års konferens omvandla andra pelaren till ett traditionellt gemenskapssamarbete. En gemensam försvarspolitik skulle kunna utvecklas, men vägen dit måste ses som en långsiktig process.

Skrivningarna om den österrikiska neutraliteten är den del av regeringens dokument inför regeringskonferensen som rönt störst intresse i medierna. Ordet neutralitet nämns inte, men det sägs att utarbetandet av en gemensam utrikes- och försvarspolitik inte berör den särskilda politik som vissa länder har på detta område.

Tredje pelaren anses vara av stor betydelse för medborgarna. Österrike efterlyser

Statens offentliga utredningar 1995

Kronologisk förteckning

---

1. Ett renodlat näringsförbud. N.
2. Arbetsföretag – En ny möjlighet för arbetslösa. A.
3. Grön diesel – miljö- och hälsorisker. Fi.
4. Långtidsutredningen 1995. Fi.
5. Vårdens svåra val.
Slutbetänkande av Prioriteringsutredningen. S.
6. Muskövarvets framtid. Fö.
7. Obligatoriska arbetsplatskontakter för arbetslösa. A.
8. Pensionsrättigheter och bodelning. Ju.
9. Fullt ekonomiskt arbetsgivaransvar. Fi.
10. Översyn av skattebrottslagen. Fi.
11. Nya konsumentregler. Ju.
12. Mervärdesskatt – Nya tidpunkter för redovisning och betalning. Fi.
13. Analys av Försvarsmaktens ekonomi. Fö.
14. Ny Elmarknad + Bilagedel. N.
15. Könshandeln. S.
16. Socialt arbete mot prostitutionen i Sverige. S.
17. Homosexuell prostitution. S.
18. Konst i offentlig miljö. Ku.
19. Ett säkrare samhälle. Fö.
20. Utan el stannar Sverige. Fö.
21. Staden på vatten utan vatten. Fö.
22. Radioaktiva ämnen slår ut jordbruk i Skåne. Fö.
23. Brist på elektronikkomponenter. Fö.
24. Gasmoln lamslår Uppsala. Fö.
25. Samordnad och integrerad tågtrafik på Arlandabanan och i Mälardalsregionen. K.
26. Underhållsbidrag och bidragsförskott, Del A och Del B. S.
27. Regional framtid + bilagor. C.
28. Lagen om vissa internationella sanktioner – en översyn. UD.
29. Civilt bruk av försvarets resurser – regelverken, erfarenheter, helikoptrar. Fö.
30. Alkylat och Miljöklassning av bensin. M.
31. Ett vidareutvecklat miljöklassystem i EU. M.
32. IT och verksamhetsförnyelse inom rättsväsendet. Fö.
Förslag till nya samverkansformer. Ju.
33. Ersättning för ideell skada vid personskada. Ju.
34. Kompetens för strukturomvandling. A.
35. Avgifter inom handikappområdet. S.
36. Förmåner och sanktioner - en samlad redovisning. Fi.
37. Vårt dagliga blad - stöd till svensk dagspress. Ku.
38. Yrkehögskolan - Kvalificerad eftergymnasial yrkesutbildning. U.
39. Some reflections on Swedish Labour Market Policy. A.
Några utländska forskares syn på svensk arbetsmarknadspolitik. A.
40. Älvsäkerhet. K.
41. Allmän behörighet för högskolestudier. U.
42. Framtidsanpassad Gotlandstrafik. K.
43. Sambandet Redovisning – Beskattning. Ju.
44. Aktiebolagets organisation. Ju.
45. Grundvattenskydd. M.
46. Effektivare styrning och rättssäkerhet i asylprocessen. A.
47. Tvångsmedel enligt 27 och 28 kap. RB samt polislagen. Ju.
48. EG-anpassade körkortregler. K.
49. Prognoser över statens inkomster och utgifter. Fi.
50. Kunskapsläget på kärnavfallsområdet 1995. M.
51. Elförsörjning i ofred. N.
52. Godtrosförvärv av stöldgods? Ju.
53. Samverkan för fred. Den rättsliga regleringen. Fö.
54. Fastighetsbildning – en gemensam uppgift för stat och kommun. M.
55. Ett samlat verksamhetsansvar för asylärenden. A.
56. Förmåner och sanktioner – utgifter för administration. Fi.
57. Förslag om ett internationellt flygsäkerhetsuniversitet i Norrköping-Linköping. U.
58. Kompetens och kunskapsutveckling – om yrkesroller och arbetsfält inom socialtjänsten. S.
59. Ohälsöförsäkring och samhällsekonomi – olika aspekter på modeller, finansiering och incitament. S.
60. Kvinnofrid. Del A+B. S.
61. Myndighetsutövning vid medborgarkontor. C.
62. Ett renat Skåne. M.
63. Översyn av skattereglerna för stiftelser och ideella föreningar. Fi.
64. Klimatförändringar i trafikpolitiken. K.
65. Näringslivets tvistlösning. Ju.
66. Polisens användning av övervakningskameror vid förundersökning. Ju.
67. Naturgrusskatt. m.m. Fi.
68. IT-kommissionens arbetsprogram 1995-96. SB.
69. Betaltjänster. Fi.
70. Allmänna kommunikationer – för alla? K.
71. Behörighet och Urval. Förslag till nya regler för antagning till Universitet och högskolor. U.
72. Svenska insatser för internationell katastrof- och flyktinghjälp. Kartläggning, analys och förslag. Fö.
73. Ett aktiebolag för service till universitet och högskolor m.m. U.
74. Lägenhetsdata. Fi.
75. Svensk flyktingpolitik i globalt perspektiv. A.
76. Arbeta till invandrare. A.

Statens offentliga utredningar 1995

Kronologisk förteckning

- 77. Röster om EU:s regeringskonferens
  - hearing med organisationsföreträdare, debattörer och forskare. UD.
- 78. Den svenska rymdverksamheten. N.
- 79. Vårdnad, boende och umgänge. JU.
- 80. EU om regeringskonferensen 1996
  - institutionernas rapporter
  - synpunkter i övriga medlemsländer. UD.

Statens offentliga utredningar 1995

Systematisk förteckning

Statsrådsberedningen

IT-kommissionens arbetsprogram 1995-96. [68]

Justitiedepartementet

Pensionsrättigheter och bodelning. [8]
Nya konsumentregler. [11]
IT och verksamhetsförnyelse inom rättsväsendet.
Förslag till nya samverkansformer. [32]
Ersättning för ideell skada vid personskada. [33]
Sambandet Redovisning – Beskattning. [43]
Aktiebolagets organisation. [44]
Tvångsmedel enligt 27 och 28 kap. RB
samt polislagen. [47]
Godtrosförvärv av stöldgods? [52]
Näringslivets tvistlösnings. [65]
Polisens användning av övervakningskameror vid
förundersökning. [66]
Vårdnad, boende och umgänge. [79]

Utrikesdepartementet

Lagen om vissa internationella sanktioner
– en översyn. [28]
Röster om EU:s regeringskonferens
– hearing med organisationsföreträdare, debattörer
och forskare. [77]
EU om regeringskonferensen 1996
– institutionernas rapporter
– synpunkter i övriga medlemsländer. [80]

Försvarsdepartementet

Muskövarvets framtid. [6]
Analys av Försvarsmaktens ekonomi. [13]
Ett säkrare samhälle. [19]
Utan el stannar Sverige. [20]
Staden på vatten utan vatten. [21]
Radioaktiva ämnen slår ut jordbruk i Skåne. [22]
Brist på elektronikkomponenter. [23]
Gasmoln lamslår Uppsala. [24]
Civiltt bruk av försvarets resurser –
regelverken, erfarenheter, helikoptrar. [29]
Samverkan för fred. Den rättsliga regleringen. [53]
Svenska insatser för internationell katastrof- och
flyktinghjälp. Kartläggning, analys och förslag. [72]

Socialdepartementet

Världens svåra val.
Slutbetänkande av Prioriteringsutredningen. [5]
Könshandeln. [15]

Socialt arbete mot prostitutionen i Sverige. [16]
Homosexuell prostitution. [17]
Underhållsbidrag och bidragsförskott,
Del A och Del B. [26]
Avgifter inom handikappområdet. [35]
Kompetens och kunskapsutveckling – om yrkes-
roller och arbetsfält inom socialtjänsten. [58]
Ohälsöförsäkring och samhällsekonomi
– olika aspekter på modeller, finansiering
och incitament. [59]
Kvinnofrid. Del A+B. [60]

Kommunikationsdepartementet

Samordnad och integrerad tågtrafik på
Arlandabanan och i Mälardalsregionen. [25]
Älvsäkerhet. [40]
Framtidsanpassad Gotlandstrafik. [42]
EG-anpassade körkortregler. [48]
Klimatförändringar i trafikpolitiken. [64]
Allmänna kommunikationer – för alla? [70]

Finansdepartementet

Grön diesel – miljö- och hälsorisker. [3]
Långtidsutredningen 1995. [4]
Fullt ekonomiskt arbetsgivaransvar. [9]
Översyn av skattebrottslagen. [10]
Mervärdesskatt – Nya tidpunkter för
redovisning och betalning. [12]
Förmåner och sanktioner – en samlad redovisning. [36]
Prognoser över statens inkomster och utgifter. [49]
Förmåner och sanktioner
– utgifter för administration. [56]
Översyn av skattereglererna för stiftelser och ideella
föreningar. [63]
Naturgrusskatt, m.m. [67]
Betaltjänster. [69]
Lägenhetsdata. [74]

Utbildningsdepartementet

Yrkeshögskolan - Kvalificerad eftergymnasial
yrkesutbildning. [38]
Allmän behörighet för högskolestudier. [41]
Förslag om ett internationellt flygsäkerhets-
universitet i Norrköping-Linköping. [57]
Behörighet och Urval. Förslag till nya regler för
antagning till Universitet och högskolor. [71]
Ett aktiebolag för service till universitet och
högskolor m.m. [73]

Statens offentliga utredningar 1995

Systematisk förteckning

Arbetsmarknadsdepartementet

- Arbetsföretag - En ny möjlighet för arbetslösa. [2]
Obligatoriska arbetsplatskontakter för arbetslösa. [7]
Kompetens för strukturomvandling. [34]
Some reflections on Swedish Labour Market Policy. [39]
Några utländska forskares syn på svensk arbetsmarknadspolitik. [39]
Effektivare styrning och rättssäkerhet i asylprocessen. [46]
Ett samlat verksamhetsansvar för asylärenden. [55]
Svensk flyktingpolitik i globalt perspektiv. [75]
Arbete till invandrare. [76]

Kulturdepartementet

- Konst i offentlig miljö. [18]
Vårt dagliga blad - Pstöd till svensk dagspress. [37]

Näringsdepartementet

- Ett renodlat näringsförbud. [1]
Ny Elmarknad + Bilagedel. [14]
Elförsörjning i ofred. [51]
Den svenska Rymdverksamheten. [78]

Civildepartementet

- Regional framtid + bilagor. [27]
Myndighetsutövning vid medborgarkontor. [61]

Miljödepartementet

- Alkylat och Miljöklassning av bensin. [30]
Ett vidareutvecklat miljöklasssystem i EU. [31]
Grundvattenskydd. [45]
Kunskapsläget på kärnavfallsområdet 1995. [50]
Fastighetsbildning - en gemensam uppgift för stat och kommun. [54]
Ett renat Skåne. [62]
-

